

ÚVOD

Důvody a cíle posouzení Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje dle zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění

Zásady územního rozvoje (ZÚR) jsou v územně plánovací praxi novým nástrojem územního plánování, který s platností od 1.1.2007 zavedl zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon), v platném znění. ZÚR nahrazují dřívější nástroj územního plánování, tj. územní plán velkého územního celku dle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Hlavní cíle a požadavky na řešení návrhu ZÚR Jihomoravského kraje (ZÚR JMK) jsou stanoveny v Zadání ZÚR JMK. Zadání ZÚR JMK bylo zpracováno Krajským úřadem Jihomoravského kraje, odborem územního plánování a stavebního řádu (pořizovatel územně plánovací dokumentace ZÚR JMK dle § 7 odstavce 1 písmene a) stavebního zákona), v souladu s ust. § 187 odstavce 4 stavebního zákona. Zadání ZÚR JMK bylo schváleno Zastupitelstvem Jihomoravského kraje dne 25.2.2010 na 12. zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje usnesením č.698/10/Z 12 v souladu s § 187 ods. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Součástí Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje je dle § 36 stavebního zákona Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na udržitelný rozvoj území (VV ZÚR JMK URÚ), jehož součástí dle § 19 odstavce 2 stavebního zákona je mj. (část A v obsahu VV ZÚR JMK URÚ dle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 500/2006 Sb.) **Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje na životní prostředí (VV ZÚR JMK ŽP)**, s obsahem daným přílohou stavebního zákona.

Metodika hodnocení, obsah dokumentace

Hodnocení vlivů na životní prostředí je metodicky založeno na hodnocení celého obsahu ZÚR, v míře podrobnosti dané měřítkem tiskových výstupů výkresové části ZÚR JMK (měřítko 1:100 000). Grafická část Vyhodnocení vlivů ZÚR JMK na životní prostředí byla zpracována v měřítku 1:125 000.

Hodnocení vlivů na obyvatelstvo a složky ŽP ve všech případech vychází z identifikace potenciálních vlivů a z expertního odhadu jejich rozsahu a významnosti. Míra podrobnosti hodnocení včetně kvantifikace jejich rozsahu a významnosti odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr/požadavek) v rámci ZÚR definován nebo vymezen.

Návrhové části ZÚR bez územního průmětu (priority ÚP, požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území) jsou ve vztahu ke složkám životního prostředí posuzovány formou extrapolace předpokládaných vlivů. Návrhové části ZÚR s konkrétním územním průmětem ve výkresové části (koridory a plochy) jsou (s výjimkou vlivů na ovzduší) posuzovány především na základě své prostorové superpozice vůči průmětům environmentálních limitů zobrazitelných měřítku v ZÚR:

- obyvatelstvo – plochy zástavby, lázeňská území;
- voda – CHOPAV, ochranná pásma vodních zdrojů, svrchní útvary podzemních vod, vodní toky, vodní plochy, záplavová území, ochranná pásma přírodních léčivých zdrojů;
- půda – třídy ochrany ZPF, plochy PUPFL;
- horninové prostředí – ložiska nerostných surovin, poddolovaná území, svahové deformace;
- příroda a krajina - zvláště chráněná území přírody, lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem, ÚSES (NR+R), přírodní parky a ostatní území se zvýšenou hodnotou krajinného rázu, Natura 2000;
- kulturní a historické hodnoty území - památkové zóny a rezervace, archeologické lokality.

Předmětem hodnocení jsou plochy a koridory dle PÚR ČR 2008, plochy a koridory nadmístního významu a územní rezervy. Hodnocení je vždy vymezený koridor či plocha daného záměru, technické řešení není v rámci hodnocení zohledněno s výjimkou jasně definovaných tunelových úseků a šířkového uspořádání záměrů v oblasti dopravní infrastruktury. Vlastní identifikace vlivů hodnocených záměrů na sledované složky životního prostředí byla provedena v pracovních mapách měřítko 1:100.000.

Způsob hodnocení:

- 2 potenciálně významný negativní vliv
- 1 potenciálně mírně negativní vliv
- 0 bez vlivu/zanedbatelný vliv
- +1 potenciálně pozitivní vliv
- +2 potenciálně významný pozitivní vliv
- ? vliv nelze vyhodnotit

- 2 – potenciálně významný vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše může být potenciálně spojena s významným negativním vlivem na danou složku životního prostředí. V koridoru/ploše je identifikován některý ze sledovaných environmentálních limitů/charakteristik. Zjištění střetu však automaticky neznamená, že vždy dojde k negativnímu ovlivnění. Existuje poměrně vysoké riziko negativního ovlivnění limitu/charakteristiky, které je předmětem hodnocení. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování navazující projektové dokumentace. Realizace záměru je možná za předpokladu dodržení navrhovaných opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů.

-1 – potenciálně mírně negativní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše může být potenciálně spojena s negativním vlivem na danou složku životního prostředí. V koridoru/ploše byl identifikován některý ze sledovaných environmentálních limitů/charakteristik či koridor/plocha jsou vymezeny v těsné blízkosti sledovaného limitu/charakteristiky. Zjištění střetu však automaticky neznamená, že vždy dojde k negativnímu ovlivnění. Existuje určité riziko negativního ovlivnění limitu/charakteristiky, které je předmětem hodnocení. Vlivy záměru na danou složku životního prostředí musí být podrobně prověřeny v rámci zpracování

navazující projektové dokumentace. Realizace záměru je možná za předpokladu dodržení navrhovaných opatření k vyloučení či minimalizaci vlivů.

0 - bez vlivu/zanedbatelný vliv

V měřítku zpracování nebyl identifikován negativní vliv na danou složku životního prostředí, resp. na základě expertního odhadu zpracovatel nepředpokládá ovlivnění sledovaných environmentálních limitů/charakteristik.

+1 potenciálně pozitivní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí/environmentální charakteristiky dotčeného území.

+2 potenciálně významný pozitivní vliv

Realizace záměru ve vymezeném koridoru/ploše významně pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí/environmentální charakteristiky dotčeného území.

? vliv nelze vyhodnotit

Vliv záměru nelze v měřítku hodnocení SEA stanovit.

Zjištěné vlivy na sledované složky životního prostředí jsou souhrnně prezentovány v hodnotících tabulkách. Hodnotící tabulky jsou uvedeny v příloze dokumentace. Pro každý z posuzovaných záměrů byla zpracována samostatná tabulka uvádějící hodnocení daného záměru (plochy/koridoru) ve vztahu ke sledovaným složkám životního prostředí. V každé z prezentovaných tabulek jsou uvedena navrhovaná doporučení k omezení či vyloučení identifikovaných negativních vlivů a závěr hodnocení.

Návrh opatření SEA (opatření k vyloučení či omezení identifikovaných negativních vlivů) je uveden v kapitole 7 textové části SEA na základě zjištění a vyhodnocení potenciálních vlivů. Uvedená opatření jsou rozdělena dle jejich charakteru na:

- opatření „koncepční“ – tj. požadavky na výběr koncepčních variant, úpravy a doplnění priorit ÚP v rámci ZÚR,
- opatření „prostorová“ – požadavky na úpravy šířkového vymezení navržených koridorů v rámci ZÚR, příp. v rámci jejich upřesněného vymezení v ÚPD obcí s cílem minimalizace vlivů na potenciálně dotčené složky ŽP
- opatření „projektová“ – požadavky na řešení identifikovaných problémů v dalších fázích projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

Nejzávažnější zjištěné střety jsou dále komentovány v kapitole 5.9, v případě variantně navrhovaných záměrů v kapitole 6. U variantních návrhů je provedeno porovnání variant s doporučením varianty z hlediska vlivu na ŽP šetrnější, přijatelnější. Metoda hodnocení variantních záměrů je uvedena v kapitole 6.

Priority územního plánování navržené v ZÚR, kterými se bude řídit územně plánovací Jihomoravského kraje jsou hodnoceny verbálně ve vztahu k referenčním cílům v oblasti životního prostředí, které jsou formulovány v kapitole A.1.

Pro hodnocení rozvojových os, oblastí a specifických oblastí byl sestaven přehled environmentálních limitů, které se nacházejí ve vymezených rozvojových osách, rozvojových oblastech a specifických oblastech. Ve vztahu k těmto limitům, jejich rozsahu a četnosti v dotčeném území je hodnoceno vymezení zmíněných oblastí a os.

HODNOCENÍ KONCEPCE ZÚR VE VZTAHU K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI

Pro účely hodnocení souladu koncepce ZÚR JMK s cíli strategických dokumentů byly vybrány relevantní dokumenty na národní a krajské úrovni. Hodnocení je zaměřeno na strategickou část koncepce, tj. na hodnocení vazeb priorit ZÚR JMK k cílům životního prostředí a možných dopadů na relevantní cíle v oblasti životního prostředí stanovené strategickými dokumenty. Byla provedena rešerše těchto cílů a stanovena jednotlivá témata ochrany životního prostředí a k nim formulovány odpovídající cíle. Tato sada tzv. referenčních cílů představuje rámec pro hodnocení vazeb priorit ZÚR JMK k tématům ochrany životního prostředí.

Dokumentace VV ZÚR JMK ŽP je prezentována textovou a grafickou částí.

Grafická část obsahuje:

- Výkres č. III.1: Vlivy na obyvatelstvo a na kulturní a historického hodnoty území (1:125.000)
- Výkres č. III.2: Vlivy na povrchové a podzemní vody (1:125 000)
- Výkres č. III.3.: Vlivy na ZPF a PUPFL (1:125 000)
- Výkres č. III.4: Vlivy na horninové prostředí (1:125 000)
- Výkres č. III.5: Vlivy na přírodu a krajinu (1:125 000)
- Výkres č. III.6: Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů (1:125.000)

Samostatnou přílohou dokumentace je Hodnocení ZÚR JMK na veřejné zdraví (Atem, s.r.o., 2010).